

โครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นายสุรเชษฐ จิตตะวิบูล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974 - 562 - 579 - 5

011194

i 1804301x

A GUIDANCE SERVICE PROGRAM FOR ELEMENTARY SCHOOLS OF BANGKOK METROPOLIS

Mr. Surachet Jitavigool

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์   โครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ไทย   นายสุร เฉษฐ   จิตตะวิบูล
ภาควิชา   ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา   ปิยะอัจฉริยะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สมชาย งามเลิศ
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อภิชาต   *อนุชิต*
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิติยวดี บุญเชื้อ)

ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ)

ดร.วัชร ทรัพย์มณี
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วัชร ทรัพย์มณี)

ดร.ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิทยานนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   โครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
 ชื่อ นิสิต   นายสุรเชษฐ์ จิตตะวิบูล
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจนวิริยะ
 ภาควิชา   ประถมศึกษา
 ปีการศึกษา   ๒๕๖๕

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหารการศึกษาในสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ และครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว
๒. เพื่อเสนอแนวทางในการจัดโครงการแนะแนวสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ และครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว เกี่ยวกับการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา" โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเขียนเครื่องหมาย เติมข้อความ มาตรฐานประเมินค่าและคำถามปลายเปิด ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่ายและวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) ได้ผู้บริหารการศึกษาในสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ศึกษานิเทศก์ และโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทั้ง ๒๔ เขต จำนวน ๗๒ โรงเรียน ประกอบด้วย

ด้วยผู้บริหารการศึกษาในสำนักงานการศึกษา ๘ คน ศึกษาพิเศษ ๒๔ คน ครูใหญ่ ๗๒ คน ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว ๓๒๖ คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยการตรวจนับจำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ ขนาดโรงเรียน อายุราชการ เพศ และระดับการศึกษา หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และจัดเรียงลำดับความคิดเห็น

ผลการวิจัย

ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร และศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าดำเนินนโยบายการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความสำคัญในระดับน้อย ครูใหญ่ ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวเห็นว่า สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานครควรกำหนดตำแหน่งครูแนะแนวโดยเร็ว การจัดโครงการแนะแนวของโรงเรียนเท่าที่เป็นอยู่ขาดประสิทธิภาพ ไม่มีมาตรฐานเพียงพอ เนื่องจากครูใหญ่และคณะครูในโรงเรียนขาดความรู้ประสบการณ์ด้านแนะแนวที่ถูกต้อง

ปัญหาที่ดำเนินการแนะแนวพบว่า การจัดโครงการแนะแนวในปัจจุบันมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรอยู่มากที่สุด โรงเรียนยังไม่มีตำแหน่งครูแนะแนว การปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกับหลักการแนะแนวและจุดมุ่งหมายในการจัดของโรงเรียน บุคลากรที่ทำหน้าที่แนะแนวอยู่ในขณะนี้ขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากมีชั่วโมงสอนมากเกินไปจึงทำงานไม่ได้เต็มที่ โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดเงินงบประมาณ อุปกรณ์แนะแนว ห้องแนะแนว เวลา และสถานที่จัดกิจกรรมอยู่อีกมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จากผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ ครูใหญ่ ครูประจำชั้นหรือครูแนะแนวแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่าโรงเรียนควรจัดโครงการแนะแนวขึ้นเพื่อนักเรียนทุกคน

สิ่งที่ทุกฝ่ายต้องการมากที่สุด คือ ให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูได้เข้ารับการอบรมทางด้านแนะแนวที่ทางสำนักงานศึกษาจัดให้ทุกโรงเรียน

Thesis Title   A Guidance Service Program for Elementary Schools
                    of Bangkok Metropolis

Name   Mr. Surachet Jitavigool

Thesis Advisor   Assistant Professor Laeka Piya-Achariya, Ph.D.

Department   Elementary Education

Academic Year   1962

Abstract

Purposes

The Purposes of this research were

1. To study the attitude and opinions of educational administrators working at the office of education Bangkok Metropolis of supervisors, principals and classroom teachers or guidance teachers concerning the guidance service program for elementary schools of Bangkok Metropolis.
2. To suggest guidelines for setting up guidance service program for elementary schools, Bangkok Metropolis.

Procedures

The instrument used in this research was a set of questionnaires which had been constructed, tested and improved by the investigator. The set of questionnaires was divided into three parts: opinions, problems and suggestions concerning guidance service program for elementary schools of Bangkok Metropolis. The forms of questionnaire were checklist, completion, rating-scale and opened-end types. The samples were chosen by simple random sampling and stratified random sampling technique. The questionnaires

were distributed to 9 educational administrators and to randomly selected samples of 24 supervisors, 72 principals and 326 classroom teachers or guidance teachers. The collected data were classified and statistically analyzed, using mean and standard deviation.

Findings

Analysis of the data resulted in the following findings.

The educational administrators and supervisors didn't see much importance of a clear policy guidance service program. The principals and classroom teachers or guidance teachers agreed that the office of education should create a position for guidance teacher. The problems of guidance service program for elementary schools, Bangkok Metropolis were the lack of position for guidance teacher, the inefficiency of teachers working as guidance teachers because of having too many teaching hours and the awareness of principals, teachers, pupils and parents concerning guidance service program as well as budget and materials.

Comparatively, the opinion of the educational administrators, supervisors, principals and classroom teachers or guidance teachers were not different. Most of the responders agreed with the setting up of a guidance service program in elementary schools. Moreover, the responders strongly agreed that the principals and teachers should be trained in school guidance provided by the office of education, Bangkok Metropolis.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้มีส่วนอย่างสำคัญยิ่งต่อผู้วิจัย ในเรื่องนี้โดยตรง คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจฉริยะ ซึ่งเป็นอาจารย์ ผู้ควบคุมการวิจัยได้ให้ความกรุณาเอาใจใส่ช่วยเหลือและแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรีย์ ททรัพย์มี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพรณ โคตรจรัส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วชิรญา บัวศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาร ทิพย์ชารา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พยอม คันติกุล ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้ให้คำแนะนำทาง ก้านแนะแนว ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี บุญชื้อ ได้กรุณาให้คำปรึกษาทั่วไปและคอยให้ กำลังใจ และอาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาทางสถิติ ผู้วิจัยมีความ ซาบซึ้งในความเมตตาจากอาจารย์ทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาแล้วเป็นอย่างดี จึงขอ กราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้.

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ท่านหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์เขต ครูใหญ่ ครูประจำการและครูแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครที่ให้ความ ร่วมมือกันรายละเอียดของข้อมูลต่างๆแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

อนึ่ง ในการเก็บข้อมูลจากเขตและโรงเรียนต่างๆสำหรับทำวิจัยครั้งนี้ต้องขอ ขอบคุณนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาครูประจำการวิทยาลัยครูจันทระเกษมทุกคนที่ให้ความ ช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ณรงค์ ลิ่มชัยชนะ อาจารย์ เกียรติศักดิ์ คิณนาม อาจารย์สุนทร ทองคำ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการ วิเคราะห์ข้อมูลจนสำเร็จด้วยดี ตลอดจนอาจารย์วัชย์ พานิชสวย อาจารย์วัฒนา ล่วงลือ เพื่อนๆและอาจารย์คนอื่นๆที่ไม่สามารถออกนามในที่นี้เป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือและคอย ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนงานสำเร็จด้วยดี ต้องขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง.

สุรเชษฐ จิตตะวิบูล

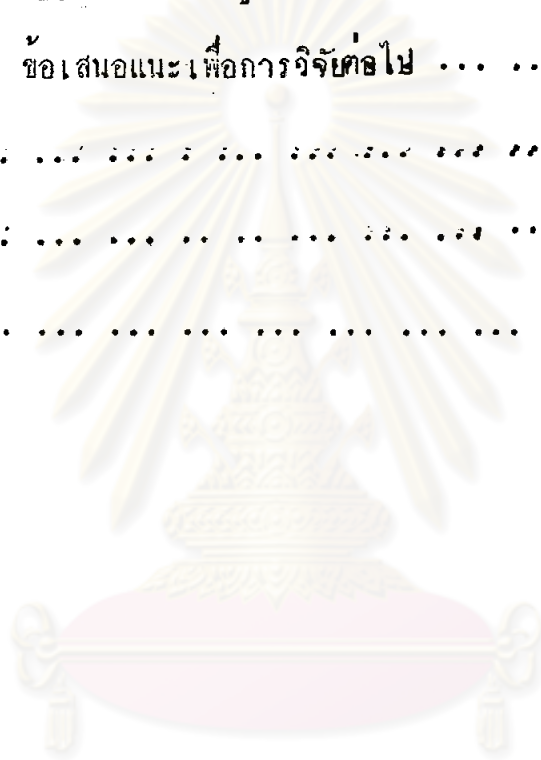
บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๙
รายการตารางประกอบ และแผนภาพประกอบ	๙

บทที่

๑	บทนำ	๑
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
	ขอบเขตของการวิจัย	๖
	ข้อตกลงเบื้องต้น	๗
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	๗
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้	๘
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๘
๒	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
	เอกสารและงานวิจัยในประเทศ	๑๐
	เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ	๒๑
๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๒๒
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๒
	การคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร	๒๗
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๗๓
๔	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๖
	การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ บริหารและการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน ประถมศึกษาและผลสรุป	๗๗

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของศึกษา นิเทศก์และการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถม ศึกษาและผลสรุป	๘๒
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของครูใหญ่ และการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา และผลสรุป	๘๓
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของครูประ จำชั้นหรือครูแนะแนวและการจัดโครงการแนะแนวในโรง เรียนประถมศึกษาและผลสรุป	๘๓
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการแนะแนวใน โรงเรียนประถมศึกษาและผลสรุป	๘๘
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ที่มี ต่อปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการแนะ แนวในโรงเรียนประถมศึกษาและผลสรุป	๑๐๖
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูใหญ่ที่มีต่อ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดโครงการแนะ แนวในโรงเรียนประถมศึกษาและผลสรุป	๑๑๘
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูประจำชั้นหรือ ครูแนะแนวที่มีต่อปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการ จัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาและผลสรุป	๑๒๑
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	๑๒๘

บทที่	หน้า
๕	
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	๑๓๘
สรุปผลการวิจัย.....	๑๓๕
อภิปรายผล.....	๑๔๑
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย.....	๑๔๓
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	๑๔๗
บรรณานุกรม:	๑๔๘
ภาคผนวก.....	๑๕๔
ประวัติผู้วิจัย	๒๐๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑	สถานภาพของผู้บริหารส่วนกลาง จำแนกตามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ อายุราชการ เพศ และระดับการศึกษา ๖๘
๒	สถานภาพของศึกษานิเทศก์ จำแนกตามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ อายุราชการ เพศ และระดับการศึกษา ๖๘
๓	สถานภาพของครูใหญ่ ⁺ จำแนกตามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ อายุราชการ การ เพศ และระดับการศึกษา ๗๑
๔	สถานภาพของครูประจำชั้นหรือครูแนะแนว จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ อายุราชการ เพศ และระดับการศึกษา ๗๒
๕	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน ประถมศึกษา ๗๗
๖	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดโครงการแนะแนวใน โรงเรียนประถมศึกษา ๘๒
๗	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูใหญ่ ⁺ เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน ประถมศึกษา ๘๗
๘	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูประจำชั้น เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและการจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียน ประถมศึกษา ๘๓
๙	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดโครงการแนะ แนวในโรงเรียนประถมศึกษา ๘๘

๑๐	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการ จัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ๑๐๖
๑๑	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ครูใหญ่เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัด โครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ๑๑๔
๑๒	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ครูประจำชั้น เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการ จัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ๑๒๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่	หน้า
๑	แสดงประเภทและกระบวนการแนะแนวที่นิยมจัดกันในโรงเรียน ประถมศึกษาในปัจจุบัน ๒๒
๒	แสดงบริการแนะแนวทั้ง ๕ ด้าน ๒๒
๓	แสดงแผนผังสายงานบริหารแนะแนวสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก ๒๘
๔	แสดงแผนผังสายงานบริหารแนะแนวสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดใหญ่ ๒๘
๕	แสดงสายงานการบังคับบัญชาในการจัดโครงการแนะแนวในโรง เรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ๓๐
๖	แสดงแผนผังการประสานงานแนะแนวระหว่างบุคลากรต่างๆ ๓๑
๗	แสดงแผนผังตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานแนะแนวของโรงเรียน.. ... .. ๓๖
๘	แสดงแผนผังการจัดห้องให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล ๓๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย